

Strategisk samarbejdsaftale om boligsocial indsats

Områdets navn: Den boligsociale Helhedsplan i Trigeparken

Aftalens parter:
Boligforeningen Ringgården
Aarhus kommune

Samarbejdsaftalen gælder fra - til:
1./4. 2018 – 31./3. 2022

Underskrifter:

Boligforeningen Ringgården

Dato	Navn
------	------

Aarhus Kommune

Dato	Navn
------	------

Aftaledokumenter

Det er et krav, at der udarbejdes en **strategisk samarbejdsaftale** for at opnå Landsbyggefondens støtte til boligsocial indsats. Aftalen forpligter kommune og boligorganisationer i forhold til samarbejde, herunder formulering og opfyldelse af fælles mål for indsatsen.

Ændringer i den strategiske samarbejdsaftale skal godkendes af Landsbyggefonden.

Konkrete aftaler om specifikke aktiviteter mellem den boligsociale indsats og de lokale kommunale institutioner, foreninger eller andre aktører skal fastlægges i særskilte **del-aftaler** for hvert indsatsområde, der hører under den strategiske samarbejdsaftale.

Bestyrelsen for den boligsociale indsats skal i den forbindelse sikre, at delaftalerne til hver en tid understøtter den strategiske samarbejdsaftale samt afspejler de aktiviteter og samarbejder, der gennemføres i boligområdet. Ajourførte delaftaler skal til enhver tid



kunne rekvireres af Landsbyggefonden.

Følgende dokumenter skal vedlægges denne strategiske samarbejdsaftale og uploades på <http://driftsstoette.lbf.dk>:

- En delaftale for hvert af de valgte indsatsområder udarbejdet i skabelonerne fra <http://driftsstoette.lbf.dk>
- Et budget udarbejdet i skabelonen fra <http://driftsstoette.lbf.dk>
- Et organisationsdiagram
- Et kommissorium for bestyrelsen
- Et bilag med Boligsociale Data for boligområdet på tilsagnstidspunktet hentet fra <https://lbf.dk/selvbetjeninger/boligsociale-data/>
- En beredskabsplan jf. regulativets § 6 udarbejdet i skabelonen fra <http://driftsstoette.lbf.dk>
- En milepælsplan
- Aktivitetsskemaer udarbejdet i <http://driftsstoette.lbf.dk>

1. Formål med og rammer for den boligsociale indsats

Trige ligger 13 km fra centrum af Aarhus, hvilket betyder, at området, i højere grad end de øvrige udsatte bydele i Aarhus, har en karakter af et isoleret landsbysamfund. Det giver et andet afsæt for at arbejde med udviklingen af området og for det boligsociale arbejde i Trigeparken. Den store velvilje til både at samarbejde og tænke nyt på tværs af helhedsplanen, byens institutioner og foreningslivet har skabt et stærkt og finmasket lokalt netværk. Det gode samarbejde understøttes af Lederrådet i Trige, som er et velfungerende lokalt samarbejdsforum mellem kommunale, boligsociale og andre centrale aktører.

Dette tværfaglige helhedsorienterede samarbejde mellem alle aktører i Trige skal udvikles til et endnu stærkere omdrejningspunkt, som kan bidrage til, at Trige bliver et trygt og godt sted at bo. Ikke bare inden for helhedsplanens fireårige perspektiv, men i et længere forankringsperspektiv.

Trigeparken skal være et trygt og attraktivt boligområde, der sammen med resten af Trige udgør et sammenhængende og stærkt lokalsamfund.

Formålet med den boligsociale helhedsplan er at sætte beboernes ressourcer i spil, så beboernes handlemuligheder styrkes, og flere får muligheder for at skabe et bedre og sundere liv for dem selv.



Der arbejdes ud fra en hjælp-til-selvhjælp tankegang med fokus på de problemer, der ligger i vejen for, at de kan varetage et job eller komme i uddannelse, som for eksempel helbred, familieproblemer eller større personlige eller sociale udfordringer. En særlig fokusgruppe er de mange udsatte grønlandere.

Vi vil sammen med samarbejdspartnerne sætte fokus på at styrke forældrene til at tage forældreansvar. Dette skal medvirke til at bryde den negative sociale arv.

Målet er, at den boligsociale helhedsplan i samspil med den planlagte fysiske helhedsplan for afd. 20 (fra 2018-2020), som er den mindste af Trigeparkens to afdelinger, forbedrer såvel bebyggelsens image, som det sociale liv og samspillet med den omkringliggende by.

Et godt naboskab skal medvirke til et større lokalt engagement og medansvarlighed for hinandens trivsel. Også mens renoveringen pågår, og beboerne dels er genhuset, dels lever med en byggeplads som nabo.

I den boligsociale helhedsplan er der et særligt fokus på at styrke beboernes tilknytning til arbejdsmarkedet og at få flere unge i uddannelse. Dette gøres blandt andet gennem en særligt forebyggende indsats, hvor der arbejdes med grundlæggende forudsætninger ved at styrke den personlige robusthed og familien. Dette understøttes gennem vejledning, lektiehjælp og lommepengejob, ligesom der åbnes nye døre ind til arbejdsmarkedet gennem beskæftigelses- og iværksætterindsatsen.

Det er hensigten hele tiden at være nytænkende i dette arbejde, og dermed supplere jobcenterets eksisterende tilbud til beboerne. Dette understøttes bl.a. af, at Boligforeningen Ringgården i den forestående renovering af Trigeparkens afd. 20, har stillet krav om, at der etableres partnerskab med totalentreprenøren, som skal understøtte praktikpladser og andre uddannelses- og beskæftigelsesfremmende tiltag for særligt unge.

Samtidig har den boligsociale indsats en brobyggende rolle i forhold til Aarhus Kommune og er på den måde et ekstraordinært supplement til kommunale ydelser og tilbud. Her vil vi bl.a., i samarbejde med Sundhed og Omsorg (MSO), fremme aktivt medborgerskab, familieperspektivet og generationsbrobygning ved at være til stede, hvor de borgere, der rammes af ulighed i sundhed, bor. Samarbejdet med MSO centrerer om at understøtte eksisterende lokale fællesskaber, mødesteder og aktiviteter.

Med fokus på uddannelse og beskæftigelse, forebyggelse og forældreansvar samt tryghed og trivsel ligger den boligsociale helhedsplan i god tråd med Aarhus Kommunes fælles strategiske ramme for indsatser i udsatte boligområder.

2. Organisering

Parterne bag den strategiske samarbejdsaftale skal etablere en projektorganisation med en ansvarlig **bestyrelse** for gennemførelsen af den boligsociale indsats, således at en **éntydig og kompetent ledelse** kan sikre koordinering og styring af den lokale indsats og prioritere på tværs af alle niveauer og organisationer - herunder boligorganisationer, boligafdelinger og kommune jf. regulativets § 6, stk. 6.2.

Under bestyrelsen kan der etableres en eller flere (tematiske/geografiske) følgegrupper.

Beskrivelsen af organiseringen skal suppleres med et organisationsdiagram. Endvidere skal det beskrives i kommissoriet, hvordan sekretariatsbetjening af bestyrelsen vil foregå.

Aarhus Kommune og Ringgården har valgt at prioritere den boligsociale indsats i Trigeparken omkring tre indsatsområder:

- Tryghed og trivsel
- Uddannelse og beskæftigelse
- Forebyggelse og forældreansvar

Projektorganiseringen består af to beslutningsorganer: en bydækkende bestyrelse og en lokalt forankret boligsocial styregruppe. På denne baggrund kan nedenstående organisationsdiagram opstilles for den boligsociale indsats i Trigeparken:



I det følgende beskrives henholdsvis bestyrelsens og den boligsociale styregruppes opgaver og snitflader:

Beskrivelse af Bestyrelsen for Boligsociale Helhedsplaner

Bestyrelsen er et omdrejningspunkt for samarbejdet mellem Aarhus Kommune og boligorganisationerne. Formålet med bestyrelsen er, at der derved etableres en éntydig og kompetent ledelse af helhedsplanerne, således at helhedsplanerne kan gennemføres målrettet og effektivt samt i overensstemmelse med de godkendte strategiske samarbejdsaf-



taler for de enkelte bevillinger.

Bestyrelsen skal sikre, at de mange niveauer og aktører i både boligorganisation, boligafdeling, kommune og andre organisationer arbejder mod det samme mål, således at der bliver tale om en engageret koordineret indsats.

Bestyrelsen skal samtidig sikre prioritering på tværs af niveauer og organisationer, herunder boligorganisationer, boligafdelinger og kommune. Bestyrelsen skal have fokus på at sikre fremdrift i helhedsplanerne, særligt inden for de prioriterede områder.

Der skal være målrettet fokus på de mest markante problemer i boligområderne, og på hvordan helhedsplanerne skal løse disse problemer. Bestyrelsen skal endvidere have fokus på udvikling, synergi imellem og forankring af de mange indsatser i udsatte boligområder. Der skal i behørigt omfang løbende evalueres på de gennemførte og igangværende indsatser.

I forhold til Trigeparkens helhedsplan skal Bestyrelsen understøtte, at helhedsplanen gennemføres i overensstemmelse med den strategiske samarbejdsaftale og de strategiske succeskriterier. Ændringer i den strategiske samarbejdsaftale skal godkendes af Landsbyggefonden.

Som et led i sit arbejde skal bestyrelsen derudover løbende monitorere udviklingen i boligområder med boligsociale helhedsplaner på en række centralt generede indikatorer på tryghed og social arv samt på de lokale resultatmål, der er defineret i de strategiske samarbejdsaftaler for de enkelte bevillinger. Bestyrelsen sikrer afrapportering til Landsbyggefonden heraf og tilpasser strategisk, hvis udviklingen i et boligområde tilsiger det.

Bestyrelsen består pt. af nedenstående parter:

- Borgmesterens Afdeling v/den juridiske chef (formand)
- Forvaltningschefer fra alle magistratsafdelinger i Aarhus Kommune – med undtagelse af Borgmesterens Afdeling. Pt. er følgende chefer repræsenteret: Socialchefen og Beskæftigelseschefen for Sociale Forhold og Beskæftigelse, Forvaltningschefen for Pædagogisk afdeling, Børn og Unge, Centerchefen for Bolig og Projektudvikling, Teknik og Miljø, Kontorchefen for Sekretariatet i Kultur og Borgerservice samt Sundhedschefen i Sundhed og Omsorg.
- Formanden for BL's 5. kreds (næstformand)
- Næstformanden for BL's 5. kreds
- Fem direktører for boligorganisationer i Aarhus Kommune udvalgt af BL's 5. kreds

Når den enkelte boligsociale helhedsplan behandles i bestyrelsen, deltager direktøren for den pågældende boligforening samt en valgt beboerrepræsentant fra beboerforeningen, typisk formænd for bestyrelsen/afdelingsbestyrelsen.



Sekretariatsbetjeningen af bestyrelsen varetages i fællesskab af Det Boligsociale Fællessekretariat og Borgmesterens Afdeling i Aarhus Kommune.

Beskrivelse af den lokale boligsociale styregruppe

Den boligsociale styregruppes opgave er at varetage den overordnede koordinering af den boligsociale indsats, at inddrage lokalområdet, Aarhus Kommune og boligorganisationen i et positivt og aktivt samarbejde omkring gennemførelsen af helhedsplanen samt at koordinere samspillet mellem helhedsplanens arbejde og øvrige projekter i området, inden for de overordnede rammer sat af bestyrelsen. Styregruppens medlemmer bidrager med deres individuelle ekspertise og fungerer som indgang til deres respektive organisationer.

Denne arbejdsdeling mellem den lokale styregruppe og bestyrelsen revideres i forbindelse med den evaluering, der finder sted efter bestyrelsens første år. Det er den boligsociale leders ansvar, at bestyrelsen til enhver tid har adgang til de ajourførte delaftaler.

Den boligsociale styregruppe består af nedenstående medlemmer:

- Helle Lykke Jørgensen, boligsocial leder i Trigeparken
- Ernst Szczurbak, medlem af afdelingsbestyrelsen i afd. 19
- Teddy Weinreich, medlem af afdelingsbestyrelsen i afd. 20
- Palle Jørgensen, direktør i Ringgården
- Marie Thodberg, beskæftigelsesforvaltningen, Aarhus Kommune
- Torben Merild, skoleleder ved Bakkegårdsskolen
- Lea Frislev Olsen, dagtilbudsleder i Trige-Spørring
- Anne-Marie Jensen, leder af Trige Kombi-bibliotek
- Esben Hansen, udviklingskonsulent i Det Boligsociale Fællessekretariat.

Den boligsociale styregruppe afholder årligt ca. 3 møder. Styregruppen kan inden for den enkelte delaftale foretage de nødvendige justeringer med hensyn til aktiviteter, forudsat at disse understøtter helhedsplanens overordnede målsætninger, som beskrevet i den strategiske samarbejdsaftale.

Ved ændringer, der har økonomiske konsekvenser og/eller ændrer kvalitativt i indsatsen, fx ved ændret målgruppe, indstiller den boligsociale styregruppe denne til Bestyrelsen gennem sekretariatsbetjeningen. Denne vurderer om ændringen har en karakter, så den skal godkendes i arbejdsgruppen for udsatte boligområder, eller om den også skal løftes herfra til bestyrelsen.



Driftsorganisering

Helhedsplanen er normeret til 2 fuldtids- og 2 deltidsmedarbejdere. Heraf er der afsat ca. 1/3 stilling til projektledelse.

Der ansættes ved helhedsplanens begyndelse en boligsocial leder. Den boligsociale leder har det overordnede ansvar for helhedsplanens fremdrift, leverancer og målsætninger, og er samtidig daglig leder for helhedsplanens personale. Den boligsociale leder bruger ca. 1/3 af stillingen på ledelse, og i den resterende 2/3-del af stillingen på projekterne i helhedsplanen. Derudover ansættes der tre boligsociale medarbejdere, fordelt på følgende fagområder:

- En job- og uddannelsesvejleder, 37 timer/uge
- En social vicevært, 30 timer/uge
- En familie- og trivselsmedarbejder, 20 timer/uge

Lokal koordinering og beredskab - Lederrådet

I henhold til byrådsbeslutningen omkring fritids- og ungdomsskoleområdet i Aarhus, er der i Trigeparken oprettet et lokalt Lederråd. Formålet med Lederrådet i Trigeparken er at styrke området ved at skabe den nødvendige organisatoriske ramme for et lokalt forankret, dialogbaseret og inkluderende samarbejdsforum mellem kommunale og boligsociale aktører og politiet baseret på gensidig tillid og kendskab. Igennem et handlekraftigt samarbejde skal Lederrådet bidrage til at styrke medborgerskab og fritids- og foreningsliv i Trigeparken, samt styrke de unge i forhold til at gennemføre en ungdomsuddannelse og medvirke til mindsket risikoadfærd blandt områdets børn og unge, herunder faldende kriminalitet og øget tryghed i boligområdet.

Lederrådets overordnede opgave er at koordinere og dele information omkring, hvad der foregår i Trigeparken og hvilke yderligere initiativer, der kan tages for at styrke området, særligt i forhold til børn og unge.

Medlemmer af Lederrådet for Trigeparken november 2017:

- Lisbeth Løwenstein (områdechef, MBU)
- Ove Petersen (FU leder, MBU)
- Lea Frislev Olsen (dagtilbudsleder, MBU)
- Torben Mervig (skoleleder, MBU)
- Kirsten Hastrup Holm (fritidsleder, MBU)
- Mads Weisbjerg Rasmussen (ungdomsskolekoordinator),
- Helle Lykke Jørgensen (boligsocial Leder)



- Allan Aarslev (Østjyllands Politi)
- Henriette Gaardbo (foreningskonsulent MKB)
- Theresa Kepp (familiekontor Vest)
- Marie Thodberg (afdelingsleder UU, MSB)
- Danusan Gnanasegaran (FO klubleder)
- Erling Gustav Nielsen, (dagtilbudsleder, Lindegarden)
- Klaus Juhl Jensen, (ST70)
- Mette Winther Jørgensen (koordinator)
- Vibeke Dahmen (viceområdechef, MSO)
- Marie Bjerrum Trillingsgaard (socialfaglig medarbejder)
- Peter Ole Finnemann Viuff (præst)

Den boligsociale beredskabsplan tager udgangspunkt i det lokale Lederråds beredskabsplan – som beskrevet under bilaget Beredskabsplan.

3. Samspil med øvrige tiltag og indsatser i lokalområdet

Den boligsociale helhedsplan skal spille sammen med flere andre tiltag i området:

- Fysisk helhedsplan for afd. 20
- Byg Op
- Ansøgning om Infrastrukturmidler til afd. 20
- Fleksibel udlejning i begge afdelinger
- Økonomisk opretning og huslejestøtte til afd. 20

Fysisk helhedsplan for afd. 20

Trigeparken består af to boligafdelinger, begge bygget over den skabelon fra 1963, man kaldte "Sydjyllandsplanen", som i meget stort antal blev opført af boligforeninger over hele landet frem til begyndelsen af 1980'erne. Men herudover ophører lighederne. De to afdelinger befinder sig af forskellige historiske grunde i dag i vidt forskellige situationer. Hvor afd. 19 (280 boliger) har gennemgået en omfattende renovering både udvendigt og indvendigt, er afd. 20 (190 boliger) nedslidt på alle dimensioner.

Samtidig har afd. 20 et huslejeniveau, som er højere end i afd. 19, og en dårlig økonomi på grund høj flytteaktivitet, tab på lejeledighed mm.

Af samme grund er der planlagt en større renovering af Trigeparkens afd. 20 med støtte fra Landsbyggefonden. Intentionen er en gennemgribende renovering, der ikke alene op-



daterer afdelingens faciliteter i form af installationer, facader, vinduer, badeværelser, tilgængelighed osv., men som også sigter på at styrke afdelingens markedsmæssige situation ved at skabe helt nye lejlighedsplaner ved en udtynding af de eksisterende seks blokke.

Det overordnede sigte med renoveringen er at give afdelingen et kvalitetsmæssigt løft, så den appellerer til et bredere publikum og dermed sikrer en god fremtid for bebyggelsen både driftsmæssigt, økonomisk og beboermæssigt.

Målet er, at opnå en mere varieret beboersammensætning ved at kunne tilbyde boliger til børnefamilier, par og enlige, samt boliger hvor ældre har mulighed for at blive boende. Målet er, at kunne tilbyde boliger med gode bomæssige kvaliteter som dagslys fra flere sider, altaner, hvor man kan komme ud og trække frisk luft og/-eller holde øje med børnene, der leger udenfor.

Målet er, at skabe en mere oplevelsesrig arkitektur med en større sammenhæng mellem ude og inde, som kan medvirke til større tryghed.

Målet er, at samspillet mellem den fysiske helhedsplan og den boligsociale helhedsplan styrker det sociale liv i bebyggelsen og forbedrer bebyggelsens image, så der skabes et mere tidssvarende og nuanceret billede af bydelen i folks bevidsthed.

I forbindelse med denne renovering er der stillet krav om aktivering af lokal arbejdskraft via frivillige aftaler med den udførende totalentreprenør.

I renoveringsperioden vil der være et tæt samarbejde mellem den boligsociale helhedsplan, Ringgårdens genhusningskonsulent og totalentreprenørens beboerkoordinator for at tage hånd om de problemstillinger, der kan opstå, når beboerne rykkes ud af deres vante rammer, og når beboere og håndværkere bliver naboer.

Samarbejde med Byg Op

Herudover skal den boligsociale helhedsplan samarbejde med Byg Op, som har hjulpet Boligforeningen Ringgården med råd og vejledning i forhold til, hvordan sociale partnerskabsaftaler tænkes ind allerede i udbudsfasen, og som skal bistå med at omsætte aftalerne til reelle beskæftigelsesmuligheder.

Byg Op, som er en del af Det Boligsociale Fællessekretariat, skal hjælpe med at se muligheder og skabe match mellem beboere, beskæftigelse og byggeri. Der vil være et tæt samarbejde med uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen i den boligsociale helhedsplan.

Ansøgning om Infrastrukturmidler

Landsbyggefonden behandler pt. en ansøgning fra Ringgården om infrastrukturmidler, hvis overordnede formål er at bryde afdelingernes isolation, ved at gennemføre en række forbedringer med henblik på at skabe en bedre struktur, samt større sammenhæng mellem afdelingerne og bygge bro til den omkringliggende by.



I den forbindelse har vi haft dialogmøder med Aarhus Kommune, som er afdelingernes nærmeste nabo mod nord, bl.a. Bakkegårdsskolen og Trige Bibliotek. I støbeskeen er bl.a. en skaterbane og en oplevelsessti på grænsen mellem byen og boligområdet.

Fleksibel udlejning

Boligforeningen Ringgården og Aarhus Kommune har en midlertidig aftale om fleksibel udlejning for afdelingerne 19 og 20 Trigeparken, som gælder frem til 30. april 2018. Aftalens varighed er bestemt af en kommende revidering af aftalegrundlaget for indgåelsen af udlejningsaftaler efter almenlovens §60, stk. 2 mellem boligorganisationerne i 5. kreds og Aarhus Kommune. Aftalen forventes at fortsætte og indebærer at ansøgere, der er i beskæftigelse eller uddannelse, får fortrin til boligerne. Hvor der tidligere har stået meget få på venteliste, er der i dag så mange på ventelisterne med dette fortrin, at vi sjældent når ned til de 'almindelige' ansøgere. Ex står der i dag 850 på venteliste til toværelses i afd. 20 – heraf ca. 500 med fortrin iht. den fleksible ordning.

Vi forventer, at den fleksible udlejningsaftale sammenholdt med nye attraktive og tilgængelige boliger, kan bidrage til en positiv udvikling af beboersammensætningen.

Aftale vedrørende økonomisk opretning og huslejstøtte

Landsbyggefonden har givet tilsagn om støtte m.v. til byggesagen i afdeling 20 vedrørende opretning, miljø, tilgængelighed og ombygning/sammenlægning. Dels tilsagn om lån og driftslån, dels tilsagn om huslejstøtte på 2.088.000,- kr. pr år indtil 31/12 2020. Herefter aftrappes huslejstøtten med 9 kr./m²/år for helt at bortfalde i 2030.

Der er ydet dispositionsfondsfritagelse for den andel af udamortiserede lån, der ikke indbetales til Landsbyggefondens landsdispositionsfond (altså til Ringgårdens dispositionsfond).

4. Boligsociale Data – Tværgående målinger (centralt genererede målinger)

Landsbyggefonden indhenter årligt en status på en række målinger på relevante indikatorer for hvert enkelt boligområde. Målingerne er tilgængelige for bestyrelsen for den enkelte boligsociale indsats via <https://lbf.dk/selvbetjening/boligsociale-data/>.

Der er tale om registerbaserede målinger, der går på tværs af alle boligsociale indsatser på landsplan, som modtager støtte fra 2015 til 2018-midlerne.

Målingerne giver en karakteristik af udfordringerne i boligområdet - herunder de målgrupper, som indsatsen skal skabe forandringer for. Det samlede billede af målingerne er



et udtryk for en "temperaturmåling" for området og således et redskab til den løbende monitorering.

Målingerne kan evt. indarbejdes i den strategiske samarbejdsaftale og dermed få status af resultatmål for indsatsen.

Det er en forudsætning for tildeling af midler fra Landsbyggefonden, at bestyrelsen for den boligsociale indsats løbende følger, hvordan disse målepunkter udvikler sig.

5. Indsatsområder

I dette afsnit skal det fremgå, hvilke af de fire mulige indsatsområder der indgår i den boligsociale indsats.

Under hvert indsatsområde skal **problemkomplekset** for indsatsområdet, det overordnede **formål** samt de konkrete **mål** for indsatsområdet beskrives. Herudover skal det angives, hvilke **succeskriterier** (lokalt opstillede målinger) parterne i fællesskab fastsætter for den boligsociale indsats samt **datakilden** for disse. Målene skal sættes for den fireårige periode, hvor den boligsociale indsats forløber.

Mål og succeskriterier skal primært vedrøre forandringer for boligområdet/udvalgte målgrupper, men kan også inkludere fx styrket samarbejde og metodeudvikling. Succeskriterier kan være af såvel kvantitativ som kvalitativ art.

Bestyrelsen har ansvar for at følge op på mål og succeskriterier inden for de valgte indsatsområder samt de Boligsociale Data. Som en del af den årlige revision i forbindelse med regnskabsaflæggelse skal boligorganisationen over for revisionen dokumentere, at der løbende følges op på dette (jf. vejledningen side 7, ad.1).

Den konkrete beskrivelse af indsatsområderne med aktiviteter fastlægges i særskilte delaftaler – én delaftale pr. indsatsområde. Indholdet i delaftalerne skal således lede hen imod de opsatte formål og mål i nærværende strategiske samarbejdsaftale samt fastlægge den indbyrdes ansvars- og rollefordeling mellem de parter, der er involveret i indsatsen.

5.1 Tryghed og trivsel

Problemkompleks for indsatsområdet

Trigeparken fylder godt i bybilledet i den lille landsby Trige, hvor 40% af byens beboere bor i blokkene i Trigeparken og den anden halvdel i husene. Selv om helhedsplan 2014-2018 har haft succes med at bygge bro i den delte by, er der fortsat behov for at bruge ressourcer på at opbygge det lokale fællesskab, så byens to halvdele kobles bedre sam-



men. Vi vil arbejde for, at Trige bliver en by med en fælles identitet, som understøtter et godt naboskab, tryghed og trivsel.

I Trigeparken er der en ligelig fordeling mellem beboere med dansk baggrund og beboere med ikke-dansk baggrund. I gruppen af beboere med ikke-dansk baggrund er 34,5% af ikke-vestlig baggrund, mens de sidste 15% kommer fra tidligere østlande og nordiske lande. I alt ca. 28 nationaliteter.

De overordnede udfordringer er, på trods af et stort udbud af aktiviteter i Trigeparken, at få skabt rammer og netværk, som henvender sig til den bredere gruppe af beboere og understøtter et trygt og nært fællesskab på tværs af de mange forskellige beboergrupper. Derudover har det været en udfordring at få områdets mænd til at deltage i boligområdets aktiviteter.

Det er svært at få beboerne til at deltage i beboerdemokratiet, og der er udfordringer i forhold til at hverve nye frivillige til at opretholde de mange aktiviteter såvel som til nye aktiviteter. Vi har brug for både ressourcestærke- og mindre ressourcestærke beboere til det frivillige arbejde, da der er mange forskellige opgaver at løse. Vi har tillige brug for frivillige som rollemodeller for både nye- og gamle beboere samt til at fortælle den gode historie om Trigeparken og om at leve i Trigeparken og Trige.

Vi vil i fællesskab udvikle eksisterende aktiviteter og mødesteder og etablere nye, som har et socialt sigte og som involverer frivillige beboere. Aktiviteterne i indsatsen Trivsel og Tryghed sker i tæt samspil med den fysiske helhedsplan i Trigeparkens afdeling 20 og den kommende renovering. Indsatsen bygger på mødet mellem mennesker og skabelse af fællesskaber – herunder at fastholde fællesskaber for beboerne i afd. 20, mens renoveringen pågår. Tilbuddene har alle som mål, at beboerne skal møde hinanden på tværs af kultur og sociale skel og herved skabe kontakt med hinanden. Aktiviteterne under tryghed og trivsel skal bidrage til steder og miljøer, hvor beboerne kan mødes under afslappende forhold og guides videre til helhedsplanens øvrige tilbud.

Formål og mål

Formålet er at komme i dialog med den brede beboergruppe og få skabt rammer og netværk, så beboerne bidrager til at skabe tryghed og trivsel i området. Målet er herigenem:

- At beboerne mødes på tværs og skaber fællesskaber
- At børn og voksne laver aktiviteter sammen
- At få flere aktive mænd i Trigeparken
- At helhedsplanens medarbejdere får kontakt med en stor gruppe af beboere og herigenem hverver flere frivillige og brugere til aktiviteterne
- At skabe rum/steder, hvor beboere, der er genhuset i forbindelse med renoveringen,



kan møde gamle og nye naboer	
<ul style="list-style-type: none">• At den fysiske- og boligsociale helhedsplan i fællesskab medvirker til, at Trigeparken bliver et tryggere sted at bo med større trivsel beboerne imellem, men også med større trivsel i beboernes hjem.	
Succeskriterier (lokalt opstillede målinger):	Datakilde:
Antallet af aktive frivillige ved Helhedsplanen stiger til 40 det første år. På nærværende tidspunkt er der 30 aktive frivillige.	Projektlederen fører statistik
60% af beboerne i afdeling 20 i Trigeparken flytter tilbage til Trigeparken efter renoveringen.	Udlejningen fører statistik
Trygheden blandt beboerne øges frem mod 2022 Endeligt succeskriterium fastlægges ved baseline. Baselinemåling foretages i 2018.	Koordineres med måling af tryghed og trivsel i evalueringen af LBF midlerne for 2015-2018.
Trivsel blandt beboerne øges frem mod 2022 Endeligt succeskriterium fastlægges ved baseline. Baselinemåling foretages i 2018.	Koordineres med måling af tryghed og trivsel i evalueringen af LBF midlerne for 2015-2018.

5.3 Uddannelse og beskæftigelse

Problemkompleks for indsatsområdet

Trige er en lille landsby 13 km nord for Aarhus centrum. Det er en by uden mange muligheder for beskæftigelse og slet ingen mulighed for uddannelse efter 9. klassetrin. Det betyder, at det er nødvendigt at pendle for at få en uddannelse eller tage på job. For unge og voksne, der har udfordringer med den daglige trivsel, kan manglen på uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder i byen, og hermed en nødvendig transport, give endnu flere udfordringer i hverdagen og dermed grund til, at man ikke kommer videre i livet.

Trigeparken udgør ca. 40% af byens befolkning på ca. 2.880 borgere. For Trigeparkens 1.060 beboere er manglende tilknytning til arbejdsmarkedet en udfordring for en stor del af de voksne beboere i Trigeparken. Aktuelt er der 40,7% af voksne over 18 år, der er uden for beskæftigelse. I Aarhus Kommune som helhed er andelen 16,7% (BoSoc 2017).

Blandt de 24-årige i Trigeparken er der 21,8% (BoSoc 2017), som ikke har gennemført



eller er i gang med en ungdomsuddannelse. I Aarhus Kommune som helhed er dette tal kun 8,8% (BoSoc 2017). Endnu mere bekymrende er den nyeste opgørelse fra Ungdommens Uddannelsesvejledning i Beskæftigelsesforvaltningen (nov. 2017), som viser, at 38 % af beboerne mellem 18 og 29 år hverken er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse. Gruppen af de 18-29-årige omfatter 225 beboere i Trigeparken, hvoraf 86 hverken har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse.

Af BoSoc-tallene fra 2017 fremgår endvidere, at andelen af voksne uden for arbejdsmarkedet ligger på hele 40,7% i Trigeparken, hvilket er næste 2½ gange højere end gennemsnittet i Aarhus Kommune, som er 16,7%. Af Trigeparkens beboere er 12% på kontanthjælp, 17% er på førtidspension og 8% er på arbejdsløsheds- og sygedagpenge.

Den store andel af voksne uden for arbejdsmarkedet betyder, at mange børn og unge vokser op i en familie, hvor arbejde og uddannelse ikke er en del af hverdagen. De kender ikke til de basale forpligtelser og forventninger, der følger med i forhold til at bestride et job eller tage en uddannelse. Indsatsen skal derfor også have fokus på de voksnes manglende kompetencer i forhold til uddannelse- og beskæftigelse og hjælpe den voksne beboergruppe både i forhold til deres egen situation, men også i forhold til deres rolle over for Trigeparkens børn og unge.

I Trigeparken starter mange af børnenes problemer allerede i folkeskolen, og de intensiveres på ungdomsuddannelserne. Dette afspejles bl.a. i karaktergennemsnittet i dansk og matematik for 9. klasses elever. På Bakkegårdsskolen, som er den lokale folkeskole i Trige, er gennemsnittet i dansk og matematik for 9. klasses elever på 5,4 % mod 7,4 % i Aarhus Kommune som helhed (LBF's boligsociale data 2016).

Den lokale skole oplever tillige en tendens til øget fravær, specielt blandt skolens ældste klasser. Fraværet på Bakkegårdsskolen er 6,6%, hvor det i Aarhus generelt er 5,8% (BoSocData 2017)

I forhold til uddannelse har børn og unge i Trigeparken opvækstbetingelser, hvor det at få forældrenes hjælp til lektier kan være svært. Ofte er der tale om børnerige familier, og de mange børn i hjemmet bevirker, at der sjældent er ro derhjemme til, at det enkelte barn kan lave sine lektier. Det er derfor vigtigt at skabe gunstige muligheder for målgruppen i forhold til hjælp og støtte til skolearbejdet. Det gælder både støtte til lektier, men også støtte til fastholdelse på uddannelser.

Med en relativt lav uddannelses- og beskæftigelsesgrad blandt de unge, og en stor andel førtidspensionister og kontanthjælpsmodtagere blandt de voksne generelt, er det svært at se, hvordan mere gunstige konjunkturer alene skal kunne ændre beskæftigelsessituationen. Hvis beskæftigelsessituationen i Trigeparken skal ændres, er der behov for en målrettet beskæftigelses- og uddannelsesindsats – særligt for de unge. De er fremtiden i boligområdet og særligt interessante også i et forebyggelsesperspektiv.

I Trigeparken er der endvidere mange grønlandske beboere, som er kendetegnet ved ofte at have store sociale-, sproglige- og sundhedsmæssige problemer. Dette fremgår af SFI-



rapporten "Grønlændere i Danmark" fra 2015. De sociale- og sundhedsmæssige problemer for grønlænderne har store konsekvenser for dem både i forbindelse med uddannelse og beskæftigelse. Derfor vil der i alle aktiviteterne i indsatsen være ekstra fokus på gruppen af grønlændere. Dette vil ske i samarbejde med Foreningen Grønlandske Børn og Det Grønlandske Hus i Aarhus.

Formål og mål

Formålet med uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen er at ruste børn i folkeskolen til at starte på en ungdomsuddannelse, at støtte områdets unge i at gennemføre ungdomsuddannelsen og at støtte de øvrige voksne beboere i at få fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Målene er:

- At skolefraværet falder
- At børn i folkeskolen og unge på ungdomsuddannelserne får hjælp til lektierne
- At flere børn og unge rustes til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse
- At flere voksne i alderen 18-30 år kommer i praktik eller bliver en del af arbejdsmarkedet bl.a. i forbindelse med renoveringen af Trigeparkens afdeling 20
- At flere voksne bliver rollemodeller for Trigeparkens mindre børn

Succeskriterier (lokalt opstillede målinger):	Datakilde:
Andelen af 18-29-årige, der hverken har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse, falder med 10 procentpoint fra 38% (nov. 2017) til 28% eller derunder ved helhedsplanens afslutning.	Statistik fra UU-Aarhus
Andelen af voksne beboere over 18 år uden for arbejdsmarkedet falder med fire procentpoint fra 40,7% (2017) til 36,7% eller derunder ved helhedsplanens afslutning.	BoSocData
Andel skolefravær for børn i Trigeparken falder fra 6,6% (2017) til 5,8% (som er det nuværende gennemsnit for Aarhus Kommune i alt) ved helhedsplanens afslutning.	BoSocData
Karaktergennemsnittet i dansk og matematik for boligområdet elever i 9. klasse stiger fra 5,4%	Landsbyggefondens Boligsociale Data



(2016) til 6,4% ved helhedsplanens afslutning.	
--	--

5.4 Forebyggelse og forældreansvar

Problemkompleks for indsatsområdet

I Trigeparken vokser mange børn og unge op i familier med særlige udfordringer. Mange forældre har vanskeligt ved at give deres børn den nødvendige støtte og hjælp, da de selv befinder sig i en sårbar social situation og samtidig mangler sprogkunderskaber og viden om det danske system. Endvidere oplever mange beboere, at der er lang afstand til Aarhus Kommune og dermed til at få den nødvendige hjælp i dagligdagen.

Børn og unge (op til 30 år) udgør halvdelen (51%) af Trigeparkens beboere (BoSoc 2017). Mange vokser op med forældre, hvis position som positive rollemodeller er svækket, i familier hvor mødrene er alene, og i familier hvor en eller begge forældre er uden tilknytning til arbejdsmarkedet (40,7% - jf. BoSoc 2017). Mange børn har fuld økonomisk friplads (41% - jf. BoSoc 2017) i daginstitutionerne pga. familiens lave indkomst – tallet for Aarhus Kommune som helhed er 10,5%. Tallet er et udtryk for, at mange familier i Trigeparken har begrænsede økonomiske ressourcer og svært ved at få hverdagen til at hænge sammen.

I småbørnsinstitutionerne i Trige konstateres ved sprogtest omkring 3-års-alderen og 5-års-alderen, at børnenes sprog er mangelfuldt og ordforrådet ikke alderssvarende. Således viser Aarhus Kommunes sprogvurdering, som er foretaget i samarbejde med Rambøll, at andelen af børn i 3-årsalderen, der har brug for støtte til at lære dansk, er 29,7 %. I 5 årsalderen vurderes alene tosprogede børn, og her er det 31,7 % af de tosprogede børn, som har brug for støtte til at lære dansk.

Ofte overføres sociale, økonomiske og sundhedsmæssige begrænsninger fra generation til generation. Derfor er udfordringen at give de udsatte børn, unge og deres familier de bedst mulige vilkår for at opnå de samme muligheder for personlig udfoldelse og udvikling som deres jævnaldrende. Samarbejdet mellem helhedsplanen og alle institutioner og foreninger i Trige er et vigtigt redskab i forhold til en indsats, som kan bryde den negative sociale arv.

I Trigeparken bor desuden en række grønlandske familier, der har ekstra brug for støtte (ca. 14% af lejemålene er beboet af grønlændere). Det er vores oplevelse, at der er en grønlandsk gruppe, som fastholder sprog og kultur, holder sig for sig selv og ikke er i dialog med andre beboere. Dette har en negativ indvirkning på familiernes trivsel og de grønlandske børn og unges integration.

Indsatsen for forebyggelse og forældreansvar er ikke en isoleret indsats, men skal ses i et helhedsorienteret perspektiv med helhedsplanens øvrige indsatser. Det gælder Uddannelses- og Beskæftigelsesindsatsen, som både har fokus på de unge og på forældrene som rollemodeller, og det gælder Tryghed- og Trivselsindsatsen, hvor der er fokus på tilbud,



hvor familierne kan mødes i trygge omgivelser med andre familier i Trige og udvikle nye netværk.

Formål og mål

Den forebyggende indsats tager udgangspunkt i at fremme forældreansvaret ved at understøtte udviklingen af forældrekompetencer samt at tilbyde attraktive og tilgængelige muligheder for, at forældre kan involvere sig i sit barn eller unges sociale, fritids- og uddannelsesmæssige liv fra spædbarn og op til uddannelsesalderen.

Målet er herigennem:

- at give forældrene hjælp til at udvikle sig og blive gode rollemodeller, der kan guide børnene positivt i livet
- at give de udsatte børn og unge, som har behov for ekstra støtte, samme muligheder for personlig udfoldelse og udvikling som deres jævnaldrende.
- at give de udsatte børn og unge, som har behov for ekstra støtte, muligheder for at udvikle personlige og faglige kompetencer, så de får ballast og selvtillid til at træffe egne livsvalg, undgår at tage del i negative relationer og bliver i stand til at bryde et negativt familiemønster.
- At skabe netværk, hvor familier med samme baggrund kan mødes, eller hvor familier kan mødes og inspireres af hinanden.

Succeskriterier (lokalt opstillede målinger):	Datakilde:
Andel skolefravær for børn i Trigeparken falder fra 6,6% (2017) til 5,8% (som er det nuværende gennemsnit for Aarhus Kommune) ved helhedsplanens afslutning.	BoSocData
Der opstilles succeskriterier i forhold til rygning, alkohol mm. på baggrund af Bakkegårdsskolens kommende kvalitetsrapport. Landsbyggefonden inddrages i forbindelse med fastsættelsen af succeskriterierne.	Bakkegårdsskolens Kvalitetsrapport, som forventes at udkomme i foråret 2018 og igen i foråret 2020
Andelen af tosprogede børn i 5-års alderen, der har brug for støtte til at lære dansk, falder fra 31,7 % ved projektstart til 20 % ved helhedsplanens afslutning.	Aarhus Kommune i samarbejde med Rambølls Sprogvurderingsredskab "Hjernen og Hjertet"



6. Lokal evaluering og løbende opfølgning

Der følges løbende op på succeskriterierne i den strategiske aftale og delaftalerne, og der afrapporteres løbende på aktiviteterens fremdrift. Begge dele foregår i regi af den boligsociale styregruppe i forbindelse med styregruppens 3 årlige møder.

Den boligsociale styregruppe varetager den videre afrapportering til Bestyrelsen for Boligsociale Helhedsplaner.

7. Ressourcer i den boligsociale indsats

I skemaet nedenfor anføres hovedtallene fra finansieringsdelen af budgettet for den boligsociale indsats.

Organisation	Finansiering
Landsbyggefonden	6.500.000
Lokal medfinansiering	2.927.000
Samlet budget for den boligsociale indsats	9.427000

9. Underretning

Den boligsociale leder er ansvarlig for at involvere og underrette alle parter i den boligsociale helhedsplan i Trigeparken, såfremt der opstår lokale forhold, som påvirker realisering af det boligsociale arbejde. Medlemmer af den lokale boligsociale styregruppe forventes at bringe beslutninger, som påvirker arbejdet i Trigeparken, ind i den lokale boligsociale styregruppe, således parterne gensidigt underrettes om ethvert forhold, som har indflydelse på de fælles planer.

10. Konflikthåndtering

Det er et fælles ansvar for samarbejdspartnerne, at helhedsplanens indsatser igangsættes og realiseres som beskrevet i den strategiske aftale og delaftalerne. Opstår der uoverensstemmelser vedrørende realiseringen af det boligsociale arbejde i Trigeparken eller i partnerskabet, er den boligsociale leder ansvarlig for at adressere uoverensstemmelsen og skabe platform for håndtering af den. Parterne er gennem den strategiske



samarbejdsaftale gensidigt ansvarlige for at løse problemstillinger omkring Trigeparken.

Enhver uoverensstemmelse, som ikke kan løses gennem almindelig dialog og kræver en overordnet afgørelse, rejses for Bestyrelsen for Boligsociale Helhedsplaner, som får fremlagt situationens forskellige interesser og træffer beslutning på et nuanceret grundlag.

11. Revision af samarbejdsaftalen

Revision af den strategiske samarbejdsaftale kræver godkendelse i Landsbyggefonden